

ОЦІНКА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Коваль О.П., гр. 31о

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Чумак О.В.**
Харківський інститут фінансів УДУФМТ

Очевидним є факт, що капіталізація фірм найчастіше перевищує вартість її матеріальних активів на суму, в яку ринок оцінює не належним чином відображені у фінансовій звітності нематеріальні активи. В процесі оцінки даних активів відповідно до міжнародних стандартів оцінки, використовують три основні підходи: витратний, прибутковий та ринковий, які в свою чергу також поділяються на більш конкретні методи оцінки вартості нематеріальних активів.

Витратний підхід розглядає вартість предмета оцінки з точки зору понесених витрат на його створення. Максимальна вартість активу визначається мінімальною ціною, яку слід заплатити за його придбання аналогічної корисності або аналогічної споживчої вартості.

Прибутковий підхід виходить із передбачення, що економічна цінність конкретного активу на поточний момент обумовлена розміром доходів, які сподіваються отримати з цього активу в майбутньому. Тобто, вартість об'єкта може бути визначена як його здатність давати прибуток у майбутньому.

Ринковий підхід реалізується за допомогою методу порівняльного аналізу, який передбачає порівняння об'єкта нематеріальних активів, який оцінюється, з вартістю аналогічних об'єктів, які були реалізовані на ринку. Проблематичність цього методу, полягає у тому, що часто не можливо знайти аналога на ринку, через те, що нематеріальні активи загалом унікальні та рідкісні.

Отже, для оцінки нематеріальних активів у межах витратного підходу за певних умов пропонується використовувати метод виграшу в собівартості. Використання методів при ринковому підході можливе лише за умов наявності об'єктів-аналогів. При безоплатному отриманні, внесенні нематеріальних активів до статутного капіталу, для забалансового обліку патентів, ліцензій, свідоцтв можливе використання методів оцінки доходного підходу: капіталізації прибутку і спрощених методів дисконтування. Метод звільнення від роялті може застосовуватись у забалансовому обліку для оцінки вартості ліцензій.